

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ס"א

1. כיצד ההלכה כשהבעל או האשה מסרבים שתניק?
 - א. כשהוא מסרב והיא רוצה - שומעין לה, כיון שזה צער לה.
 - ב. כשהוא רוצה והיא מסרבת - כשאין דרך משפחתה להניק - שומעין לה. כשאין דרך משפחתו להניק - 'עולה עמו ואינה יורדת עמו'. ואינה חייבת המקור: א. 'והיא בעולת בעל', בעלייתו של בעל ולא בירידתו של בעל. ב. 'כי היא היתה אם כל חי', לחיים ניתנה האשה ולא שתצטער.
2. אף שהכניסה לו שפחות, ישנם מלאכות שהאשה עדיין חייבת, מדוע לא תפטור משום שהכניסה אחרת במקומה?
 - א. הכניסה שפחה אחת - חייבת בארבע מלאכות [מתוך השבע], כיון שיאמר לה השפחה טורחת עבור עצמה ועבורי, ומי יטרח עבורך...
 - ב. הכניסה שתיים - חייבת בשתי מלאכות, כיון שמי יטרח עבור האורחים ועבורי הדרך.
 - ג. הכניסה שלש - חייבת עדיין בעבודות הקלות כיון שמרובים האורחים ועבורי הדרך, אבל כשהכניסה ארבע הן מסייעות זו לזו. עוד למדנו - אף אם הביאה נדוניה גדולה בשיעור שאפשר לקנות ממקצתה שפחות או שצמצמה משלה כדי לקנות, נחשב שהיא הכניסה.
3. אלו מימרות הובאו בגמרא של רב יצחק בר חנניא בשם רב הונא?
 - א. כשהכניסה ארבע אנ"פ שאמרו יושבת בקתדרא, אבל השיאוה חכמים עצה, שמוזגת לו כוס, ומצעת לו את המטה, ומרחצת לו פניו ורגליו.
 - ב. כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה - נדה עושה לבעלה, חוץ ממזיגת הכוס, והצעת המטה [בפניו], והרחצת פניו ורגליו. שהן קירוב וחיבה.
 - ג. מזיגה בשיניו - אשת שמואל בימי ליבונה הייתה מוזגת ביד שמאל, אשת אביי הניחה ע"פ הכד, אשת רבא מראשותיו, אשת רב פפא על שרפרף. כל מאכל מותר לשהות מלתת למלצר לטעום, חוץ מבשר ויין, שמתאווה להם. [בשר שמן ויין ישן בתקופת תמוז שריחו חזק והחום מצמיאן] כמה אמוראים הוסיפו מאכלים נוספים וסיפרו שניצלו מסכנה משום שנתנו להם לטעום. הכלל: כל מאכל שיש לו ריח מושך, או טעם חמיצות. מעשה בשני אמוראים - האחד היה מאכיל בתחילה את השמש מכל מין, השני היה משביעו ממין אחד, ואליהו הנביא היה נגלה רק לראשון. מעשה - רב אשי הבחין שמר זוטרא מחויר כשמלצר המלך חלף לפניו עם המאכל, לקח מעט באצבעו והניח לו בפיו. כששוטרי המלך כעסו עליו אמר להם שנטל משם בשר חזיר מצורע שאינו ראוי למלך, נעשה נס וכך מצאו, ולא שסמך על הנס אלא כיון שראה רוח צרעת פורחת על מר זוטרא, אמר אמסור נפשי להצילו. עוד מעשה הובא - ברומאי שאכל רימון מול אשה שלא הסכימה להנשא לו ובלעה רוקה עד שנפחו פניה וכריסה, לבסוף הסכימה להנשא לו ע"מ שירפאנה ואמר לה לירוק החוצה כשיאכל, ירקה עד שיצא כמין ענף דקל ירוק ונתרפאה.
4. שנינו שהאשה עושה לבעל בצמר. משמע שבפשתים אינה מחוייבת, כדעת מי?

ר' יהודה. ששנינו: אינו כופה לא לשרת אביו, או בנו, ולא ליתן תבן לפני סוס או חמור שצוהו לרביעה [וי"מ כל זכר], אבל כופה ליתן לפני בקרן, רבי יהודה אומר: אף אינו כופה לעשות בפשתן, מפני שמסריח את הפה ומשרבט את השפתים, ודווקא פשתן רומאי.
5. ר' אליעזר: אפילו הכניסה לו מאה שפחות. יכול לכופה למלאכה כיון שהבטלה מביאה לידי זימה. לרשב"ג בטלה מביאה לשעמום מאי נפק"מ?

אם משחקת בכלבים דקים או בשחמט אין חשש שיגעון, אך יש חשש זימה.
6. משנה - המדיר את אשתו מתשמיש המטה [באופן שאמר הנאת תשמישך עלי, שהרי לאסור עליה אינו יכול כיון שמשועבד לה] מה דינו?

לב"ש - אם הדירה ליותר משבועיים, יוציא ויתן כתובה - שהרי עד שבועיים התורה מונעת מיולדת נקבה. שלומדים דבר שגרם לה מדבר שגרם לה. לבית הלל - אף אם הדירה ליותר משבוע - מקורם מנדה, שעדיף ללמוד דבר שכוח מדבר שכוח. באופן שסתם את נדרו ואל פירש לכמה זמן - לדעת רב: לכו"ע יוציא לאלתר ויתן כתובה. לשמואל אף בזה ימתין שמא ימצא פתח לנדרו.
7. המדיר את אשתו מליהנות לו. מה דינו?

עד שלשים יום - יעמיד פרנס, יותר מכאן - יוציא ויתן כתובה.

באופן שסתם - לרב: יוציא לאלתר ויתן כתובה. לשמואל: ימתין שלושים יום, שמא ימצא פתח לנדרו. [וחלקו פעמיים כיון שבאופן זה אפשר בפרנס].
8. משנה - התלמידים יוציאו לתלמוד תורה שלא ברשות נשותיהן שלשים יום, הפועלים - שבוע אחד. כמה זמן היא העונה האמורה בתורה?

הטיילין - בכל יום, הפועלים - שתיים בשבת, החמרים - אחת בשבת, הגמלים - אחת לשלשים יום, הספנים - אחת לששה חדשים, דברי רבי אליעזר.